

הארגון העולמי של בתי הכנסת
והקהילות האורתודוקסיות
World Organization of Orthodox
Communities and Synagogues

www.unisyn.org.il

איחוד בתי הכנסת
והקהילות בישראל
Union of Synagogues and
Communities in Israel

"וְהָיָה בְּיָמֵי זֶדְדִּים בְּזֶדְדֵינוּ, וּבְיָמֵי שֵׁשֶׁת בְּשֵׁשֶׁתוֹ" (ישעיהו סו, כג)

And it shall come to pass that from one New Moon to another, and from one Sabbath to another

לוח דינים ומנהגים לעדות ישראל

חודש אב תשע"ח

13 ביולי – 10 באוגוסט 2018

המולד: יום שישי (13.7.18), בשעה 6:49, ו-8 חלקים

בליל שבת ט"ז באב ליקוי ירח מלא שייראה בארץ. תחילתו – 21:30; שיאו – 23:20

זמן קידוש לבנה: מליל שלישי ה' באב (16.7.18) (נהוג שאין מקדשים לבנה לפני התענית), ועד ליל שישי, ט"ו באב (26.7.18).

זמן קידוש לבנה לפי עדות המזרח: ממוצאי התענית (22.7.18)

יום שישי, א' באב (13.7.18), ראש חודש אב. תפילת ראש חודש.

משנכנס אב ממעטים בשמחה ובמשא ומתן, בבניין ובנטיעה של שמחה. אין לקנות בגדים חדשים, גם אם אין מברכים עליהם "שהחיינו". אסור לרחוץ כל הגוף רחיצה של תענוג, כגון שחייה בבריכה או בים, אולם רחיצה של ניקיון מותרת בצונן. עד אחרי ט' באב אסור לכבס וללבוש בגדים מכובסים או מגוהצים שלא לבשו אותם לפני כן. בשבת לובשים בגדי שבת, כמנהג הגר"א. בשר ויין מותרים רק בשבת או בסעודת מצווה. הספרדים מחמירים בכל זה רק בשבוע שחל בו ט' באב, והשנה שהצום ביום ראשון, אין שבוע כזה.

זמני הדלקת נרות ביום שישי א' מנחם אב (13.7.18)

הדלקת נרות			הדלקת נרות			צאת השבת בישראל		הדלקת נרות	
21:14	מדריד	16:49	מלבורן	20:07	ניו יורק	20:27	ירושלים	19:11	ירושלים
21:21	מרבייה	17:08	יוהנסבורג	19:37	לוס אנג'לס	20:30	תל אביב	19:28	תל אביב
20:31	טורונטו	17:31	בואנוס איירס	21:22	פריס	20:22	באר שבע	19:27	באר שבע
21:27	ורשה	21:40	מוסקבה	20:44	לונדון	20:31	חיפה	19:22	חיפה
		20:14	רומא	21:27	אמסטרדם	20:22	אילת	19:12	אילת

שבת פרשות מטות-מסעי, ב' מנחם-אב (14.7.18)

שבת שניה של פורענות. חזק. מפטירים בירמיהו ב, ד "שמעו דבר ה'" עד כ"ח "היו אלהיך יהודה" ומוסיפים פרק ג, ד "הלא מעתה... אלוף נעורי אתה". ספרדים מוסיפים ירמיהו ד', א – ב: "אם תשוב ישראל... יתהללו" **במנחה** קוראים לשלושה בפרשת דברים. אבות פרק ב.

במוצאי שבת מבדילים על היין. אם יש תינוק שאינו יודע להתאבל על ירושלים, והוא מסוגל לשתות מלא לוגמיו ולכוון בברכה - נותנים לו לשתות. ואם אין תינוק – שותה זה שהבדיל.

יום ו', ח' מנחם אב (20.7.18). ערב שבת קודש חזון. מתרחצים וטובלים לכבוד שבת ככל יום שישי.

זמני הדלקת נרות ביום ח' מנחם אב (20.7.18)

הדלקת נרות			הדלקת נרות			צאת השבת בישראל		הדלקת נרות	
21:10	מדריד	16:54	מלבורן	20:02	ניו יורק	20:23	ירושלים	19:08	ירושלים
21:17	מרבייה	17:11	יוהנסבורג	19:33	לוס אנג'לס	20:26	תל אביב	19:25	תל אביב
20:25	טורונטו	17:35	בואנוס איירס	21:16	פריס	20:24	באר שבע	19:24	באר שבע
21:16	ורשה	21:31	מוסקבה	20:37	לונדון	20:27	חיפה	19:19	חיפה
		20:10	רומא	21:19	אמסטרדם	20:18	אילת	19:09	אילת

שבת פרשת דברים, "שבת חזון", ט' אב (21.7.18) (שבת שלישית של פורענות)

בקריאת התורה, קוראים פסוק "איכה אשא לבדי" בניגון איכה. ללוי חוזרים על הפסוק שלפניו "יוסף" וגו'. מפטירים בישעיהו א: "חזון ישעיה", עד (כז): "ושביה בצדקה" בניגון של איכה, חוץ מפסוקי דנחמתא. אומרים אב הרחמים.

במנחה קוראים לשלושה בפרשת ואתחנן. אין אומרים "צדקתך צדק". אין אומרים פרקי אבות. מותר לאכול בשר ולשתות יין אפילו בסעודה שלישית, ומפסיק לאכול ולשתות מבעוד יום.

צום תשעה באב, יום א', י' אב (22.7.18). "צום החמישי". (נדחה)

התענית מתחילה במוצאי שבת עם שקיעת החמה (בירושלים 19:48 (מלבד נעילת הסנדל). חמשת העיניים כמו ביום כיפור. חולצים נעליים 25 דקות אחרי השקיעה. הש"ץ מסיר את הנעליים לפני "ברכו", והציבור אחרי "ברכו". אומרים "אתה חוננתנו" בתפילה.

מסירים הפרוכת מארון הקודש, ומתפללים בקול נמוך. אחרי קדיש תתקבל מדליקים את הנר ומברכים "בורא מאורי האש". ממעטים בהדלקת אור. יושבים על הארץ וקוראים איכה בקול נמוך ובניגון עצוב כמקובל. (לדעת הגר"א מברכים על מקרא מגילה אם קוראים במגילה כשרה.) קינות, ואתה קדוש, קדיש שלם בלי תתקבל, עלינו, קדיש יתום. נפטרים לביתם ואין אומרים שלום איש לרעהו.

שחרית: נוטל ידיו עד קשרי אצבעותיו. בשחרית, לאחר שניגב ידו ויש בה רק לחלוטית, מעביר על עיניו. מותר לרחוץ עיניים מלוכלכות. רבים נוהגים לא לברך "שעשה לי כל צרכי" (לדעת הגר"א מברך בלילה, כשנועל נעליו). אין מניחים טלית ותפילין. טלית קטן לובש בלי ברכה, ולדעת הגר"א יברך (ראוי לישון בטלית קטן ולצאת מהספק).

בתפילה אין אומרים "פטום הקטורת" ופרשת הקרבנות, אבל אומרים "מזמור לתודה". בשמו"ע שחרית אין אומרים "נחם", והש"ץ אומר "עננו" בין "גואל ישראל" ל"רפאנו". אין הכוהנים עולים לדוכן, ואין אומרים ברכנו, אבינו מלכנו ותחנון. אחר חזרת הש"ץ חצי קדיש, וקוראים בתורה לשלושה בפרשת ואתחנן: "כי תוליד בנים", והשלישי הוא המפטיח. חצי קדיש, ומפטירים בניגון איכה, חוץ משני פסוקים אחרונים: "אסוף אסיפם" (ירמיה ח, יג) עד (ט, כג) "נאם ה'". בברכת הפטרה מסיים: "מגן דוד". "ההללו", מחזירים ספר התורה לארון הקודש, ואומרים קינות. ראוי להוסיף קינות על השואה. **אחרי הקינות**: אשרי ובה לציון, ואין אומרים "למנצח", מדלגים על הפסוק "ואני זאת בריתי", קדיש שלם בלי

תתקבל, עלינו, קדיש יתום, ואין אומרים שיר של יום, ונוהגים לשוב ולקרוא את מגילת איכה בלי ברכה. אם יש ברית מילה, מלים אחר הקינות. המוהל והסנדק, האב והאם, לובשים בגידים מגוהצים עד אחרי המילה. נותנים הכוס לקטן לשתות, ואסור לאכול עד הלילה. הולכים ביום זה כנזופין ואין שואלים בשלום כשפוגשים חבר. ואם ברכוהו בשלום – ישיב בשפה רפה. אין לומדים תורה, משום שנאמר "פקודי ה' משמחי לב", חוץ מענייני אבילות. עד חצי היום אין עושים מלאכה, ואין יושבים על הספסל. חליצת הנעליים היא מחמשת העיניים, ונוהגת כל היום (אין להקל בנעילת הסנדל אה"צ).

מנחה: מתעטפים בטלית ומניחים תפילין ומברכים עליהם. אשרי, חצי קדיש. מוציאים ספר תורה, וקוראים לשלושה בפרשת "ויחל", ומפטירים "דרשו ה'" כבתענית ציבור. חצי קדיש לפני תפילה בלחש. **בשמונה עשרה** אומר "נחם" ב"בונה ירושלים", וחותרם "מנחם ציון ובונה ירושלים", ו"עננו" בשומע תפילה. שכה – אינו חוזר.

הש"ץ אומר "עננו" בין "גואל" ל"רפאנו" בברכה נפרדת, ו"נחם" בבונה ירושלים. שכה לומר "נחם" במקומו, אומרו בלא חתימה ב"שומע תפילה" אחר "עננו", או קודם "ותחזינה", "ועל כולם" או "אלקי נצור", ואם לא אמר כלל אינו חוזר. ברכת כהנים (כשמתפללים אחר פלג המנחה). אין אומרים "אבינו מלכנו" ותחנון. אחר חצות היום מותר לשבת על הכסא.

ערבית: אחרי ערבית מבדילים על כוס יין ומברכים ברכת הגפן והמדביל בלבד. יש מקדשים הלבנה ואוכלים 27 דקות אחרי השקיעה (בירושלים – 20:15). מצד המנהג אסור לאכול בשר, לשתות יין ולכבס עד חצות היום למחרת. בשנה זו בה הצום נדחה, מותר להסתפר מיד [מ"ב קנח ד].

יום ו', ט"ו באב (27.7.18): נוהגים בחמשה עשר באב קצת שמחה, כדברי חז"ל [סוף תענית]: "לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב". אין אומרים תחנון. בימי הבית השני היה ט"ו אב יום טוב: בנות ישראל יוצאות לחול בכרמים ואומרות "בחור שא עיניך" (תענית כו, ב). "עוד ישמע בערי יהודה ובחצות ירושלים קול ששון וקול שמחה, קול חתן וקול כלה". הניסיונות לזייף מנהג זה בימינו ראויים לגינוי.

זמני הדלקת נרות ביום שישי ט"ו מנחם אב (27.7.18)

הדלקת נרות			הדלקת נרות			צאת השבת בישראל		הדלקת נרות	
21:04	מדריד	16:59	מלבורן	19:56	ניו יורק	20:18	ירושלים	19:04	ירושלים
21:12	מרבייה	17:14	יוהנסבורג	19:29	לוס אנג'לס	20:21	תל אביב	19:21	תל אביב
20:19	טורונטו	17:40	בואנוס איירס	21:07	פריס	20:19	באר שבע	19:20	באר שבע
21:03	ורשה	21:19	מוסקבה	20:27	לונדון	20:22	חיפה	19:15	חיפה
		20:03	רומא	21:10	אמסטרדם	20:14	אילת	19:06	אילת

שבת פרשת ואתחנן, ט"ז מנחם אב (28.7.18), "שבת נחמו"

קוראים את "עשרת הדברות" בטעם התחנון [ויש הקוראים בטעם העליון]. ביאור הלכה, ס' תצ"ד. הספרדים קוראים בטעם העליון, מפטירים – ראשון משבעה דנחמתא - בישיעה מ: "נחמו נחמו", עד (כו) "לא נעדר". **במנחה** קוראים לשלושה בפרשת עקב. אבות פרק ג'.

זמני הדלקת נרות ביום שישי כ"ב מנחם אב (3.8.18)

הדלקת נרות			הדלקת נרות			צאת השבת בישראל		הדלקת נרות	
20:57	מדריד	17:05	מלבורן	19:49	ניו יורק	20:12	ירושלים	18:59	ירושלים
21:04	מרבייה	17:18	יוהנסבורג	19:23	לוס אנג'לס	20:15	תל אביב	19:15	תל אביב
20:10	טורונטו	17:45	בואנוס איירס	20:57	פריס	20:13	באר שבע	19:15	באר שבע
20:48	ורשה	21:15	מוסקבה	20:16	לונדון	20:16	חיפה	19:09	חיפה
		19:56	רומא	20:58	אמסטרדם	20:08	אילת	19:01	אילת

שבת פרשת עקב, כ"ג מנחם אב (4.8.18) – שבת מברכין

מפטירים (שני משבעה דנחמתא) בישיעהו (מט, יד): "ותאמר ציון" עד (נא, ג) "תודה וקול זמרה". מברכים חודש אלול שיחול ביום שבת וראשון (11-12 באוגוסט).

המולד: מוצאי שבת (11.8.18), בשעה 19:33 ו-9 חלקים.

במנחה קוראים לשלושה בפרשת ראה. אין אומרים אב הרחמים. אבות פרק ד'. **יום ה', כ"ח אב (9.8.18)**. יום כיפור קטן מוקדם. אומרים תחנון.

זמני הדלקת נרות ביום שישי כ"ט מנחם אב (10.8.18)

הדלקת נרות			הדלקת נרות			צאת השבת בישראל		הדלקת נרות	
20:49	מדריד	17:10	מלבורן	19:40	ניו יורק	20:05	ירושלים	18:52	ירושלים
20:58	מרבייה	17:21	יוהנסבורג	19:16	לוס אנג'לס	20:08	תל אביב	19:09	תל אביב
20:01	טורונטו	17:50	בואנוס איירס	20:46	פריס	20:06	באר שבע	19:09	באר שבע
20:32	ורשה	20:50	מוסקבה	20:04	לונדון	20:08	חיפה	19:03	חיפה
		19:47	רומא	20:45	אמסטרדם	20:02	אילת	18:55	אילת

שבת פרשת ראה, ל' מנחם אב (11.8.18) – שבת ראש חודש

תפילות לשבת ראש חודש. מפטירים (שלישי משבעה דנחמתא) בישיעהו, א-כד, "השמים כסאי". בספר תורה שני קוראים למפטיר בפרשת פנחס "וביום השבת", ובראשי חודשיים. הפטרת "ראה" [עניה סוערה], היא המשכה של הפטרת "כי תצא" [רני עקרה], ולכן הנוהגים לקרוא בשבת זו את הפטרת ראש חודש "השמים כסאי", אזי בשבת "כי תצא" ממשיכים וקוראים בנוסף להפטרת "רני עקרה" גם את הפטרת "עניה סוערה". תפילת מוסף של שבת וראש חודש.

במנחה קוראים לשלושה בפרשת שופטים. אין אומרים "צדקתך צדק". אבות פרק ה'. במעריב מתחילים "לדוד ה' אורי וישעי".

בברכת חודש טוב ומבורך אליעזר שפר
Eliezer Sheffer

התסתדרות הציונית העולמית
World Zionist Organization

היכל שלמה
המרכז לפרשת היהדות
HECHAL SHLOMO
The Center for Jewish Heritage
 Jerusalem